

Формування національної композиторської школи

Підготувала:
Павлусь Катерина

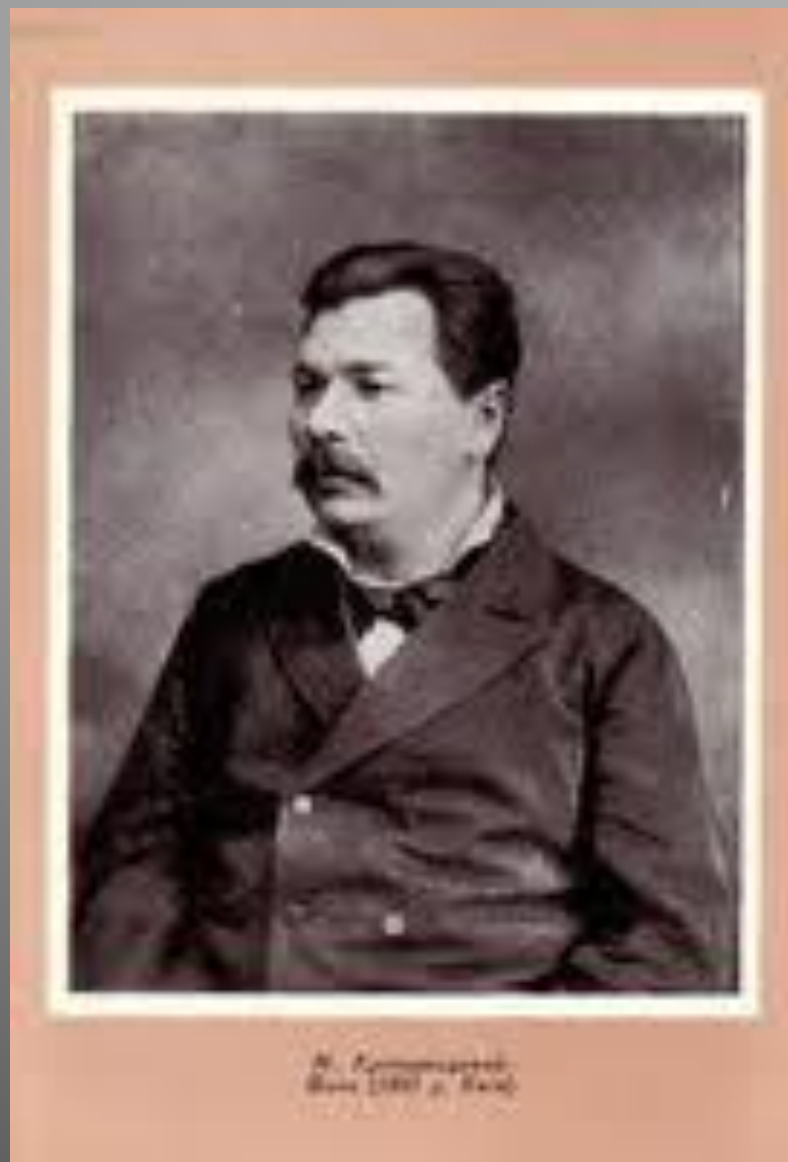
- Умови, що склалися внаслідок урядових заборон, були не сприятливими для розвитку української музики. Зокрема з другої половини ХІХ ст. майже всю музичну освіту в Україні монополізувало Російське імператорське музичне товариство, що закладало в Україні низку своїх музичних шкіл із певно визначеним спрямуванням до русифікації музичних кадрів

- Великі зрушення відбулися в галузі розвитку української музики, завдяки зусиллям передових діячів культури. Дійового поштовху завдали українські драматичні професійні трупі, що широко пропагували українські мелодії, самотужки ставили оперні спектаклі.

- М. Кропивницький також був знаний як співак та композитор. Великої популярності здобули його пісні “Соловейко” та дует “Де ти бродиш, моя доле”. Також українська музична культура поширилась завдяки концертно-виконавській діяльності М. Лисенка та створення ним хорових колективів, які гастролювали в Україні

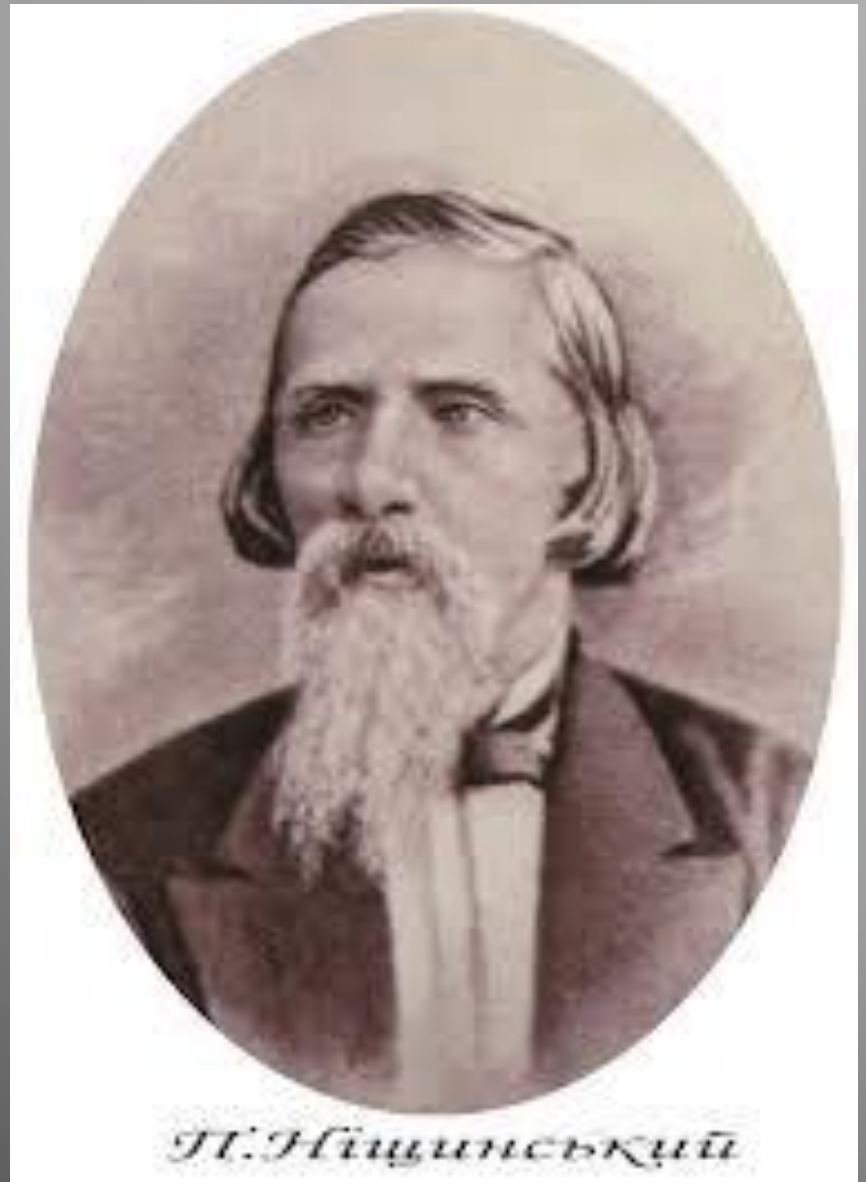

Семен Гулак-Артемовський

- Великим надбанням українського мистецтва є творчість багатьох композиторів. Уже в перший пореформений рік славетний співак С. Гулак-Артемовський (1813-1873) завершив створення першої української опери “Запорожець за Дунаєм”, яка стала міцним підґрунтям національного оперного мистецтва.

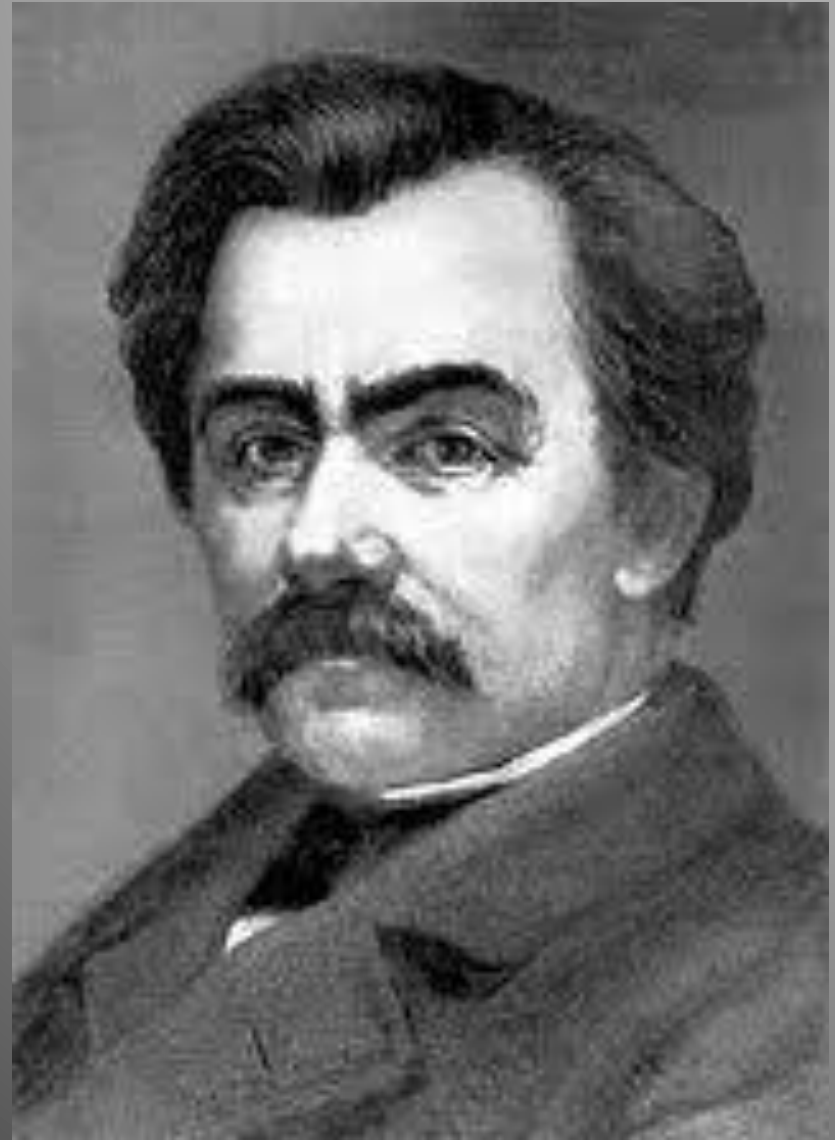
- Перлиною української класики стала виразна музична картина з народного життя “Вечорниці” П. Ніщинського (1832-1896). Центральна її частина – знаменитий чоловічий хор, який виконує пісню “Закувала сива зозуля” про страждання козаків у турецькій неволі, їхнє непереборне прагнення до визволення. У музичній спадщині композитора є обробки народних пісень “Про козака Сафрона”, “Про байду”, “У діброві чорна галка”

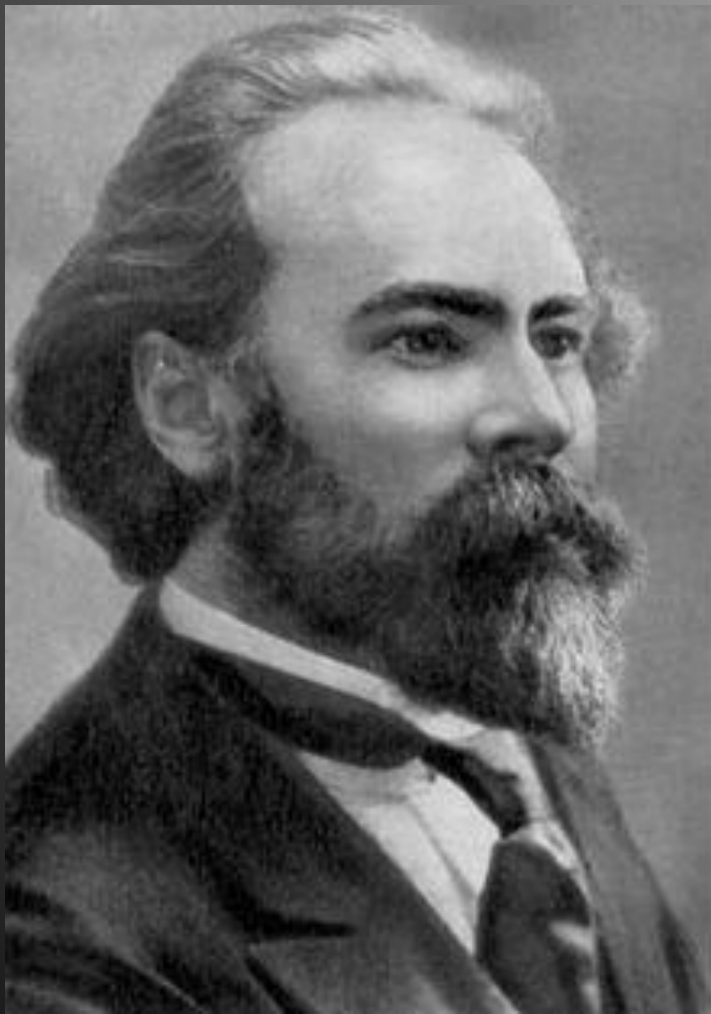
- Палкий відгук широкого слухача завоювала опера М. Аркаса (1853-1909) “ Катерина ” на текс однойменної поеми Т. Шевченка. Вона відзначалася хвилюючим сюжетом, мелодійним багатством, співучістю і мала успіх на українських сценах.

- Головне у творчому доробку П. Сокальського (1832-1887)- опери “Мазепа”(за поемою О. Пушкіна “Полтава”) “Майська ніч”, “Облога Дубна”. Остання з’явилася друком з українським і російським текстом у 1864 р. Він написав також фантазії “Українські вечори”, “На берегах Дунаю” та інші фортепіанні твори, а також романси і хори.

- Із сучасних композиторів виділявся М. Колачевський (1851-1897), автор фортепіанних творів та симфонії – видатного твору в історії української інструментальної музики. Слави зажили також інші твори композитора, такі як: “Віють вітри”, “Дівка в сінях стояла”, “Побратався сокіл з сизокрилим орлом”

- Значним досягненням стала симфонія соль-мінор В. Сокальського (1863-1919). Композиторові також належать кілька оркестрових творів, фортепіанні мініатюри, багато романсів, дитяча опера та інші.

- Цілу епоху в музичнім житті України становить творчість М. Лисенка (1842-1912)- великого українського композитора, блискучого піаніста-віртуоза, талановитого хорового диригента, педагога, музиковиконавця і активного громадського діяча демократичного напрямку. Напевне йому судилося стати основоположником української класичної музики.

- Основні творчі здобутки М. Лисенка припадають на 70-90ті роки. Композитор обробив та опублікував понад 600 зразків українського музичного фольклору, створив великий цикл “Музика до “Кобзаря” Т. Шевченка”, який включав понад 80 творів різних жанрів і форм. Зразком національної героїко-патріотичної опери стала монументальна народна музична драма “Тарас Бульба”

- На високий професіоналізм Лисенко підніс інструментальну музику. Він є автором симфонічної фантазії “Козак-Шумка”, “Фантазії” та “Елегійного каприччіо” для скрипки та фортепіано, струнних квартетів і тріо, п’єс для віолончелі. Ним створено багато творів для фортепіано. Творча спадщина великого композитора стала невичерпним джерелом української музичної культури.

- Розвиток музики у західноукраїнських землях також стимулювався драматичним театром. У багатьох п'сах музичні номери були органічною частиною спектаклів, які називалися “ комедіо-опера ”, “ мелодрама”, “ оперета”. Значного поширення набув хоровий рух, осередком якого стало місто Перемишль. Тут, завдякі меценатові І Снігурському, в 1829р. був заснований постійний церковний хор, яким довгий час керував німецький композитор і диригент А. Нанке.

- На основі цього хору, вирости композиторські сили, що разом з своїми послідовниками створили так звану перемирську школу. Її перші представники Михайло Вербицький (1815-1870) та І. Лавровський (1822-1872) писали церковну музику, численні твори для чоловічого хору. Найвідоміша з них - "Підігряті" М. Вербицького нагороджена на театральному конкурсі 1864р. Йому належить музика гімну "Ще не вмерла Україна" та "Заповіту" на вірші Т. Шевченка для двох хорів і оркестру .

- Отже, наприкінці XIX ст. в українському музичному житті були створені могутні підстави для подальшого розвитку. Праця музичних діячів тісно пов'язана з різним середовищем у територіальному та культурно-громадському значенні. М Лисенко збудив у теорії та практиці підтверджене свідоме змагання до створення всебічної і самобутньої національної музичної культури.